

VAN BOTERBERG TOT SUPERHEFFING

1965

Jaar	Melkveehouders / koeien	Melkkoeien x 1000	Melk/vet/eiwit gem. / koe	Melkgeld cent/kg.	Melk Mln. kg	Kaas ¹⁾ mln. kg.	Boter ¹⁾ mln. kg.	Boterberg mln. kg.	M-Melkp. mln. kg
1939		1.566	3.520 / 3,24	6,20	5.512	121 / 69 / 52	108 / 50 / 56		
1964	96.967	1.685	4.130 / 3,82 / 3,35	34,34	6.971	215 / 93 / 106	90 / 58 / 25		
1965	91.560	1.723	4.200 / 3,86 / 3,32	38,02	7.151	221 / 96 / 119	103 / 54 / 35		
1966	86.420	1.764	4.150 / 3,82 / 3,33	39,41	7.242	235 / 97 / 135	100 / 50 / 48		

1) Productie / consumptie / export

1965			
1965-01-06	LC	PZ. v. Dam: 'Minder Boter en Kaas gegeten in 1964'	
1965-01-18	ZZNB	Opinie: De Zuivelzorgen van deze tijd	
1965-02-01	LC	Zuivelschap zal slechte kaas uit markt nemen – nog 9000 ton boter in koelcel.	
1965-03-10	LC	Friese Mij; 'Opbrengstprijis melk- afhankelijk van zuivel- en richtprijzen'	
1965-03-15	ZZNB	Melkprijs april 1965 / '66, Richtprijs 32 ct. Verrekenprijs 35,10 ct.	
1965-03-20	LC	PZ. Inleveringsprijs zuivel verhoogd	
1965-04-02	ZZNB	Voorschotuitkering aan de melkveehouders	
1965-05-17	ZZNB	Gegevens eerste kwartaal 'hoeveelheid melk sterk gestegen'	
1965-06-24	PZC	Nabetaling op de melk melkprijsjaar april 1964 - april 1965	
1965-09-15	PZC	Koelhuisboter goedkoper?	
1965-09-16	PZC	Produktschap voor goedkope koelhuisboter	
1965-10-14	ZZNB	De opbrengst van de melk 1964 / 1965	
1965-10-21	DVZ	Op 1 november goedkope koelhuisboter	
1965-10-21	PZC	Zuivelcompensatie voor niet kaasproductie	
1965-10-29	PZC	Binnenkort komt koelhuisboter beschikbaar – II	

1965

Leeuwarder Courant 1965-01-06

Prijsstijgingen remden afzet

Nederlandse huisvrouw kocht in 1964 minder boter en kaas

Aanpassing aan de EEG, zal consumptie nog meer aantasten

(Van onze Haagse correspondent)

Door de stijging van de prijs is het verbruik van boter in het binnenland aanmerkelijk gedaald. In 1964 werd 58.000 ton boter in het binnenland verkocht, dat is 10.000 ton minder dan in 1963. Hierbij moet wel worden bedacht, dat in 1963 nog 8500 ton koelhuisboter tegen lagere prijs in het verkeer is gebracht. De afzet in het binnenland van Nederlandse kaas is eveneens gedaald en wel met 3000 ton tot 92.000 ton. Daarentegen werd ongeveer 3000 ton kaas voor consumptie ingevoerd, hoofdzakelijk Goudse kaas uit België. Het kaasverbruik in 1964 heeft dus geen gelijke tred gehouden met de bevolkingsaanwas. De daling van het gemiddelde kaasverbruik per hoofd van de bevolking ging gespaard met een stijging van de consumptie-prijzen, die voor jonge kaas ongeveer vijf cent en voor belegen kaas circa vier cent per 100 gram uitmaakte ten opzichte van 1963. Dit zei Ir. B van Dam, de voorzitter van het Product-schap voor Zuivel, in zijn nieuwjaarsrede tijdens de openbare vergadering van het zuivel-schap.¹

Ir. Van Dam vestigde tevens de aandacht op de gevolgen, die de prijzenaanpassing in de EEG voor onze binnenlandse markt kan hebben. Onderdeel van deze prijsaanpassing is, dat de invloed van de melkprijstoeslag op de consumentenprijzen van zuivelproducten geleidelijk tot nul wordt teruggebracht. Voor kaas en boter vloeit alleen al hieruit een prijsverhoging voort van respectievelijk circa 35 cent en 60 cent per kg. Naar mijn stellige overtuiging, aldus ir. Van Dam, zal dit de consumptie in Nederland aantasten.

Ir. Van Dam meende, dat het boterprijspijl in Nederland een hoogte heeft bereikt, waarbij vele consumenten het er eenvoudig niet meer voor over hebben boter te kopen in plaats van andere spijsvetten.

Ook in de huishoudelijke aankopen van kaas is een teruggang te constateren, aldus Ir. van Dam. Werd in de eerste tien maanden van 1962 per 100 huishoudingen gemiddeld per vier weken 151 kg. kaas gekocht en was deze hoeveelheid in 1963 opgelopen tot 153 kg. in het verstreken jaar werd in die periode per 100 huishoudingen nog slechts 149 kg gekocht.

Gezien de reacties van de Nederlandse huisvrouwen op de recente prijsverhogingen, vroeg ir. Van Dam zich af of het in het kader van de EEG-politiek onvermijdelijke prijsstijgingen, niet gewenst is deze operatie in een belangrijk kortere tijd door te maken dan nu in de EEG-rege-lingen is voorzien. Een gemeenschappelijke EEG-prijs voor melk en zuivelproducten geeft immers de gelegenheid, zij het op een Prijsniveau dat tot voor kort in Nederland nog ondenkbaar leek, de binnenlandse markt weer te gaan uitbreiden, omdat dan een zekere rust in de prijzen kan worden gehandhaafd.

Verder kan dan de gemeenschappelijke markt in de EEG zonder belemmeringen worden doorgevoerd

¹ Een week later stond in het Officieel Orgaan van het FNZ. Een reactie op dit, naar hun mening, veel te pessimistische verhaal over de binnenlandse zuivelconsumptie (LC. 1965-02-01)

Kansen voor kaas

In zijn nieuwjaarsrede, die meer nog dan vorige jaren doorspekt was met cijfers, heeft de voorzitter van het *Productschap voor Zuivel*, verder meegedeeld, dat de totale kaasexport voor 1964 kan worden geraamd op 105.000 ton tegen 117.000 ton in 1963. Aan Westduitsland en België is ongeveer evenveel kaas geleverd als in 1963. Naar Frankrijk is het vorige jaar 4000 ton kaas uitgevoerd, waarvan ongeveer 1500 ton in de twee maanden na het in werking treden van de EEG-regeling. Ten aanzien van onze kaasafzet naar derde landen, welke met inbegrip van de uitvoer naar Engeland ruim 25 pct van de totale Nederlandse export van traditionele kaassoorten uitmaakt, is het, aldus Ir. Van Dam, noodzakelijk gebleken een agressieve verkooppolitiek te blijven voeren.

Kondens hoger

De uitvoer van niet-mager melkpoeder heeft zich in 1964 gehandhaafd op het peil van 1963. In totaal bedroeg zij 32.000 ton. De export van condens bedroeg 340.000 ton, hetgeen 12.000 ton meer is dan in het jaar daarvoor. Ir. Van Dam had kritiek op de Europese zuivelverordening. Alle bezwaren, die hij enkele jaren geleden had opgesomd tegen het dienstbaar maken van de zuivelpolitiek aan de landbouwpolitiek op korte termijn, zoals toen door de Nederlandse regering gebeurde, gelden volgens Ir. Van Dam - zelfs in nog sterkere mate - voor de EEG regeling voor zuivel. Het primaire doel daarvan is immers niet de ontwikkeling van de zuivelindustrie en handel, doch het voeren van een prijspolitiek, die erop gericht is de boer uit de opbrengst van de produkten op de gemeenschappelijke markt de richtprijs te kunnen uitbetalen. Dit is landbouwpolitiek, maar geen zuivelbeleid, betoogde de voorzitter van het Produktschap.

Ir. B. van Dam zei dat de totale melkproduktie in 1964 6.950.000 ton heeft bedragen, dat is bijna een pct minder dan in het voorafgaande jaar. Van deze hoeveelheid is 6.250.000 ton aan fabrieken afgeleverd, vrijwel evenveel als in 1963. Over het verloop van de melkproduktie deelde hij mee, dat terwijl in het eerste kwartaal van 1964 de totale melkaflevering nog 5,5 pct lager was dan in 't eerste kwartaal van 1963, de hoeveelheid afgeleverde melk in het laatste kwartaal van 1964 circa acht pct. hoger lag dan in de overeenkomstige periode van het jaar ervoor. Dit enorme herstel in de melkaflevering is zowel door toeneming van de Melkveestapel als door een herstel in de produktie per koe teweeggebracht.

Leeuwarder Courant

12-01-1965

AAN DE GALG GESMEERD

Een koe in Murmerwoude
zat diep in zak en as,
omdat, haal je de koekoek,
ze ontevreden was.

Men was haar komen zeggen
dat in de kranten staat,
dat onze boere- **boter**
nu naar het Oosten gaat

Miljoenen halve ponden,
subsidie zelf, erbij,
gaan naar de satellieten
voor een appel en een ei.

Dit broelde in haar uier,
dat spookte door haar kop,
het beest, een Friese Stamboek,
zette haar melkgift stop.

Nu ligt ze te herkauwen:
„We hebben hier een schap
voor **melk**, voor kaas en **boter**
waar ik geen barst van snap.

Ik laat me toch niet **melken**
voor Ulbricht, het karrepeerd,
want dan is ook mijn **boter**
aan de grote galg **gesmeerd!**”

Leeuwarden,

S. de Bruin.

Agrarisch nieuws

Zuivelzorgen²

Op het ogenblik is het in de melkveehouderij rustig. Grote protesten tegen de melkprijs worden niet gehoord en dat betekent altijd dat de prijs redelijk goed is. Ietwat verwonderd kijkt de Nederlandse veehouder op, als hij verneemt dat de Fransen er in geslaagd zijn, dank zij een of ander foefje, hier Edammer kazen aan te bieden tegen een prijs die dertig cent beneden de onze lag. De andere maal is er een bevel van het ministerie, dat de restitutie bij uitvoer van ongesuikerde condens naar Duitsland omlaag moet, terwijl de zuivelwereld het daar helemaal niet mee eens is.

Zolang de melkprijs redelijk blijft, let de veehouder daar niet te veel op. Hij weet dat er sinds enige maanden een zuivelregeling voor de E.E.G. is en meent, dat daarmee de zaak wel in kannen en kruiken is. In werkelijkheid moet die zuivelregeling voor de Euromarkt nog heel wat verder uitgebouwd worden en zijn er toch wel een paar wolkjes aan de lucht.

De produktie daalt niet meer

Nederland is van ouds een land met een grote uitvoer van melk en zuivel. Duitsland, Italië en in mindere mate Frankrijk, zijn invoerlanden. Dat zullen wij wel merken als men de regelingen verder gaat uitwerken. Een uitvoerland houdt in het algemeen niet van teveel handelsbepemmeringen bij het verkeer met de buitenwereld, want het moet zijn spullen kwijt. Een invoerland heft graag rechten op invoer, o.m. om daarmee de eigen produktie te beschermen.

Wat Nederland betreft is er met veel gejubel verkondigd, dat de totale melkproduktie en die per koe, die al sinds jaren aan het dalen was, in 1964 gestegen zou zijn. In werkelijkheid is de daling bijna tot stilstand gekomen. De totale produktie bedroeg nl. nog maar één procent minder dan die van 1963. Het aantal koeien is niet meer gedaald. Vermoedelijk is de produktie per koe inderdaad wat omhoog gegaan (men spreekt van 6 procent), maar vergist u zich op dit punt niet.

Er zijn drie factoren van invloed geweest, die met de aanleg of het vermogen van onze dieren weinig van doen hebben. Op de eerste plaats natuurlijk het gunstige weer en de dito ruwvoederpositie. Op de tweede plaats is de gemiddelde leeftijd van onze koeien gestegen. En op de derde plaats heeft de kunstmelk vermoedelijk wéér terrein gewonnen op de natuurmelk, zowel bij de opfok als bij het mesten van kalveren. Niettemin mag men verwachten, dat de melkproduktie in haar geheel weer een stijgende lijn zal gaan vertonen, zowel in ons land als daarbuiten.

Een dalend verbruik

Melk mag dan in 1964 nog zo „in” en zo „verrukkelijk” geweest zijn, het publiek dacht er anders over, want ondanks de bevolkingsaanwas daalde de afzet van drinkmelk in het binnenland met één procent. Ook het boterverbruik daalde, nl. met 15 miljoen kg. Tenslotte daalde óók het kaasverbruik, nl. met rond 3 miljoen kg.

2 Onbekende schrijver, mogelijk een of andere landbouwredacteur / voorlichter, *Agrarisch nieuws* was nl. een regelmatig verschijnende rubriek. (ZHN.)

U ziet, dat onze voedingsdeskundigen, die nogal eens verkondigen dat ons volk steeds „hoogwaardiger veredelingsprodukten” gaat eten, niet altijd gelijk krijgen van de statistiek. De oorzaak van de dalingen zit ten delen ook wel in de prijsstijgingen: kaas 4 cent per 100 gram, losse melk 3 cent, flessenmelk 4 cent, melkprodukten 5 cent per kg. De boter wordt straks nóg duurder, zodat het verbruik vermoedelijk verder zal dalen. Een veeg teken is, dat zelfs in België het margarineverbruik stijgt. Er zijn echter ook ernstige klachten geweest over de kwaliteit.

Denk aan de afzet!

Als de produktie niet meer daalt of zelfs weer gaat stijgen bij een dalend verbruik, komt de afzet spoedig in gevaar. De regeling voor de E.E.G. heeft als voornaamste doel, de eigen producenten te beschermen. Tot op zekere hoogte is dat begrijpelijk, maar het bevordert natuurlijk de produktie. Immers, hoe beter de melkprijs, des te meer melk, doordat ook minder goede geleide bedrijven (of bedrijven op minder goede weidegrond) dan nog aan hun trekken komen. Ook dáár is nog weinig op aan te merken, al dient er ook hier selectie te zijn. Maar voor Nederland zijn er twee gevaren. Als wij de E.E.G. afsluiten voor derde landen, kan onze condensuitvoer in gevaar komen en die neemt nu reeds een kwart van onze melkproduktie voor zijn rekening. Op de tweede plaats kan er binnen de Euromarkt gemakkelijk een flink overschot gaan ontstaan.

Men zegt, dat de zes landen daar niet zo bang voor zijn, omdat in zo’n geval de natuurlijke selectie zal gaan optreden, d.w.z. dat door de prijsdalingen de beste of best geleide bedrijven zullen overblijven. Dat zou inderdaad het geval zijn, wanneer er een volkomen vrije handel in melk en zuivel zou zijn binnen de E.E.G. Daar zijn wij echter nog precies vijf jaar vandaan en intussen kan er heel wat gebeuren.

Het oude liedje

Men kan het hele vraagstuk als volgt samenvatten. Zodra de E.E.G. een regeling voor een produkt aanvaardt, moet men de grootst mogelijke haast maken met de uitbouw daarvan en met de vrijmaking van het handelsverkeer. Doet men dat niet, dan schept men een overgangsfase, waarin miljarden worden verspild aan nodeloze subsidies, beschermingsmaatregelen, produktie-uitbouw en concurrentievervalsingen, met als eindresultaat toch een overvoerde en bedorven markt. Dat hebben we gezien bij de eieren.

Voor Nederland betekent dit, dat wij zullen gaan aandringen op een zo spoedig mogelijk liberaliseerd zuivelverkeer en op niet al te straffe maatregelen tegen derde landen. Aangezien echter de zuivelregeling dermate ingewikkeld is, dat wij toch nog wel een paar jaar in de overgangsfase zullen zitten, dienen wij alles op alles te zetten om de kwaliteit van melk en zuivel te verbeteren.

Dit is geen afgezaagde leer, want zelfs bij het winnen van de grondstof, de melk dus, heersen nog zeer betreurenswaardige misstanden.

Zuivelschap zal slechte kaas uit markt nemen

Het Produktschap voor Zuivel heeft voorstellen aanvaard tot het uit de markt nemen van kaas van onkende kwaliteit. Om welke hoeveelheid het gaat is nog niet bekend. Afgewacht moet worden hoeveel er wordt ingeleverd. Dit vertelde de heer M. J. Maas, secretaris van het *Produktschap voor Zuivel* in Utrecht op de veehouderijconferentie van de *Nederlandse Christelijke Boeren en Tuindersbond*. Volgens hem heeft de achteruitgang in kwaliteit die zoveel opzien heeft gebaard zich bij niet meer dan enkele honderden tonnen kaas voorgedaan op een totale jaarproductie van meer dan 200.000 ton. Wel was de heer Maas van mening dat er aan de kwaliteit van melk- en zuivelprodukten nog wel wat kan worden verbeterd. Daar wordt dan ook aan gewerkt, ze zei hij.

Het produktschap raamt voor het op 1 april beginnende nieuwe melkprijsjaar een toeneming van de melkproduktie met ongeveer twee procent. Dat betekent 7.170.000 ton melk waarvan 8,5 miljoen ton aan fabrieken zal worden afgeleverd. Met alle voorbehoud zal men zich kunnen instellen op een toeneming van de kaasproductie met twee procent tot 220.000 ton, van de boterproductie met drie procent tot 93.000 ton en van de productie van gecondenseerde melk met drie à vier procent tot 490.000 ton.

In de koelhuizen ligt op het ogenblik 9000 ton boter die men graag voor half maart kwijt zou willen en onze kaasvoorraad is groter dan ooit. De heer Maas stond daarom wat huiverig tegenover de gedachte aan een uitbreiding van de rundvleesproductie met de daaraan verbonden biologische consequentie van een eveneens hoger wordende melkproductie.

Leeuwarder Courant, 1965-03-10

Friese Mij achter Landbouwschap

Opbrengstprijis melk- afhankelijk van zuivel- en richtprijzen

(Van onze landbouwredacteur)

LEEWARDEN, Zo vlak voor het ingaan van het nieuwe melkprijsjaar kreeg de melkprijs, die overigens nog niet bekend is, ruime aandacht in de algemene voorjaarsvergadering van de *Friese Mij van Landbouw*, die gister in *Zalen Schaafte* Leeuwarden werd gehouden. Bij de ingekomen stukken stelde de afdeling Achtkarspelen, dat de vraagprijs van het Landbouwschap te laag was, terwijl verschillende andere afdelingen, die voor een verhoging van de richtprijs pleitten ook een hogere richtprijs voor rundvlees noodzakelijk achtten. Het hoofdbestuur deelde bij monde van de sekretaris, ir. J. Swierstra, mee, dat de produktenprijzen te laag zijn. De prijzen voor melk en slachtvee, die het Landbouwschap voor 1965/66 gevraagd heeft, acht het hoofdbestuur aanvaardbaar.

Hel hoofdbestuur becijferde aan de hand van de LEI-berekeningen, dat de arbeidsinkomens op de kleiweidebedrijven (21 ha) bij de vraagprijzen van het Landbouwschap op bijna

f 16.400 zouden komen, op de veenweidebedrijven (20,5 ha) op f 11.900 en in de Friese Wouden (13,5 ha) op bijna f 11.100. Bij deze uitkomsten is rekening gehouden met de huidige pachtprijsnormen en het hoofdbestuur is van mening, dat de pachtnormen evenzeer omhoog moeten als de produktenprijzen. Voorkomen zal moeten worden, dat het pachtprijspeil uitstijgt boven dat van andere EEG-landen. De bevriezing van de richtprijzen voor de melk in EEG-verband, zoals die is voorgesteld door de EEG-kommissie, is gelukkig niet door de EEG-raad van ministers overgenomen, zo konstateerde het hoofdbestuur.

Mr. J. F. G. Schlingemann, economisch adviseur van het *Koninklijk Nederlandse Landbouw-Comité*, merkte naderhand in zijn inleiding op, dat er zeer weinig kans op is, dat de regering meer zal geven dan een richtprijs van 32 cent voor de melk³. (De richtprijs over het aflopende prijsjaar bedroeg 31 cent, terwijl de werkelijke opbrengstprijis voor de boer gemiddeld op 32 cent ligt. Red. L. C.) Bij de eventuele vaststelling van een richtprijs is het ook nog van heel veel belang, dat die prijs ook nog gehaald wordt, zo voegde mr. Schlingemann daaraan toe.

Verskillende marktfactoren hebben er invloed op. Zo moet de prijs van boter omhoog, omdat de prijssubsidie, die nu nog gegeven wordt in zeven jaar moet worden afgebroken. De konsumptie is echter zeer afhankelijk van de prijs, terwijl verwacht moet worden, dat de margarineprijs niet veel zal stijgen.

Naar aanleiding van vragen uit de vergadering merkte mr. Schlingemann later nog op, dat in **Brussel** wordt overwogen toch over te gaan tot zogenaamde „deficiency-Payments”, waarbij de boterprijs op een lager niveau gestabiliseerd wordt dan overeenkomt met de melkprijs, die aan de boer wordt uitbetaald. De boterafzet zou namelijk bijzonder moeilijk worden als de prijs 4½ maal zo hoog zou worden als die van margarine.

Zou het in 1967 komen tot een richtprijs voor de melk in de EEG, dan zou dat zeker nog niet betekenen, dat er ook één prijs voor boter en kaas is. Mr. Schlingemann achtte dat juist om politieke redenen uitgesloten. De gedachte aan subsidies op de konsumptie van boter en kaas dringt zich dan op.

De afdeling Donkerbroek-Haule wilde, dat de Stichting Beheer Landbouwgronden ook buiten de ruilverkavelingen gronden aankoopt, opdat de boeren, die in het kader van het Ontwikkelings- en Saneringsfonds hun grond rpoeten verkopen niet afhankelijk zijn van een beperkte groep kopers, zoals hier en daar het geval is. Het hoofdbestuur is bereid bij de Stichting Beheer Landbouwgronden aan te dringen op optreden van de stichting in gevallen, zoals de afdeling die bedoelt. Ook voelt het hoofdbestuur wel voor een bredere toepassing van de financieringsregeling, zoals deze bij ruilverkavelingen wordt toegepast. Wil de Nederlandse landbouw in de EEG niet achteraan komen, dan zal veel meer op het gebied van de subsidies gedaan moeten worden. De Nederlandse georganiseerde landbouw moet dus blijven aandringen op evenveel hulp van zijn overheid, als in andere EEG-landen wordt gegeven.

Visie op EEG

Mr. Schlingemann sprak over de EEG, de *Europese Economische Gemeenschap*, die volgens het *Verdrag van Rome* in 1970 tot stand moet zijn gebracht. In de komende jaren moeten de economische grenzen tussen de zes verdragslanden geslecht worden. Dat gebeurt niet in de eerste plaats met economische bedoelingen, maar wel om politieke redenen. Nederland is in het geheel van 180 mln. mensen slechts een klein onderdeel, dat vele van zijn voortreffelijke regelingen op economisch terrein zal moeten laten vallen. In Brussel zullen nieuwe regelingen worden getroffen en daarvan worden we in Nederland in toenemende mate afhankelijk. De

3 Minister Biesheuvel besliste dat het 32 cent werd (LC. 1965-03-13) – Landbouwschap wilde 34 cent

zes partnerlanden kunnen hun invloed oefenen in Brussel, maar de besluiten die daar genomen worden, worden ook bepaald door de rest van de wereld die een machtig economisch blok in Europa ziet ontstaan en die daarop ooit invloed oefent.

Een van de doelstellingen van de EEG is een gemeenschappelijk landbouwbeleid en in Brussel is men begonnen met het markt- en prijsbeleid aan te pakken. Er bestaan nu reeds gemeenschappelijke regelingen voor een reeks van produkten, (90 procent van de agrarische produktie) die men later ook onder gemeenschappelijke prijzen wil brengen. Alle nationale regelingen voor tarwe zijn komen te vervallen o.a. het meng- en maalgewicht voor het Nederlandse broodmeel. Wat het gevolg zal zijn van dit streven naar een gemeenschappelijk prijs, valt moeilijk te zeggen.

Er zullen verschuivingen optreden. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk, dat het graan uit het noorden van de EEG geëxporteerd zal worden louter omdat het dicht bij de grote havens ligt, terwijl het Franse graan binnen de EEG zal blijven. In het algemeen is de situatie voor de Nederlandse veredelingslandbouw in de EEG niet ongunstig omdat de Nederlandse produktiegebieden tegen de grote bevolkingskoncentraties in West-Europa aanliggen.

Dure kompensaties

Duitsland. Italië en Luxemburg moeten in het kader van de gemeenschappelijke graanprijs hun graanprijzen verlagen en omdat die verlaging voor de boeren hard aankomt, zullen er uit de EEG-fondsen kompensaties worden gegeven. Mr. Schlingemann was niet gelukkig met die kompensaties, omdat ze opnieuw verstorend werken op de konkurrentieverhoudingen en dan zullen we ondanks de versnelde aanpassing van de graanprijs toch tot 1970 moeten wachten op gelijke voorwaarden. Belangrijk voor Nederland is wel, dat bij de versnelde aanpassing de heffing op de veredelingsprodukten aan de binnengrenzen zal vervallen. Dat geldt dan in het bijzonder voor eieren, slachtpluimvee en varkensvlees.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1965-03-15

Nieuwe richtprijs voor melk vastgesteld op 32 cent per kg.

Eén cent meer dan in het afgelopen prijsjaar

DEN HAAG, 13-3. Minister Biesheuvel heeft voor het in april beginnende nieuwe melkprijsjaar de richtprijs voor de melk vastgesteld op 32 cent per kg met 3,7 procent vet, dat is een cent meer dan in het nu afgelopen prijsjaar. Het landbouwschap had 34 cent gevraagd. De verrekenprijs voor consumptiemelk en aanverwante produkten komt op 35,1 cent per kg melk, eveneens een cent meer dan in het afgelopen jaar. Het landbouwschap had een verrekenprijs van 37,1 cent gevraagd.

De nieuwe oriëntatieprijs voor slachtrunderen zal f 212,50 per honderd kilo levend gewicht bedragen, dat is f 13,50 meer dan in 1964-'65. Het landbouwschap had gevraagd deze prijs zo dicht mogelijk bij het in de E.E.G. afgesproken maximum van D.M. 240 (circa f 217,-) te brengen. De oriëntatieprijs voor slachtkalveren blijft ongewijzigd op f 285 per honderd kg levend gewicht.

De interventieprijs, alleen voor slachtrunderen, wordt f 197,50 per 100 kg. levend gewicht (was f 185,-).

Het ministerie van landbouw en visserij heeft over de nieuwe prijzen het volgende communiqué uitgegeven:

„Rekening houdende met **de verplichtingen jegens de Europese Economische Gemeenschap** voor Zuivel en het Rundvlees - met name de vastgestelde minimum- en maximum grenzen der prijzen - heeft de minister van landbouw en visserij, mr. B. W. Biesheuvel, thans de nationale prijzen voor de veehouderij in ons land vastgesteld voor het tijdvak april 1965-april 1966.

De richtprijs voor de melk van de veehouder-producent is bepaald op *f* 32,- per 100 kg melk met 3,7 procent vet; dat is *f* 1,- meer dan de richtprijs voor 1964-1965.

De verrekenprijs, die de boer ontvangt voor de consumptiemelk, de melkprodukten (vla's, pappen, e.d.) en de gecondenseerde melk is vastgesteld op *f* 35,10 per 100 kg melk met 3,7 procent vet; ook dat is *f* 1,- meer dan de verrekenprijs voor 1964 -1965.

De melktoeslag, de veehouder toegekend voor de tot zuivelprodukten (boter, kaas) industrieel verwerkte melk is vastgesteld op *f* 4,45 per 100 kg, wat *f* 1,- lager is dan het voor het jaar 1964-1965 geldende bedrag.

Volgens mededelingen van het ministerie van landbouw en visserij zijn de nieuwe richt- en verrekenprijzen voor melk zo vastgesteld, dat de consumentenprijs voor melk niet hoger hoeft te worden. Op de consumentenprijzen voor beter en kaas zullen de nieuwe inleveringsprijzen slechts een gering verhogend effect hebben.

[Slachtrunderen.....]

Leeuwarder Courant, 1965-03-20

Inleveringsprijs zuivel verhoogd

DEN HAAG, De minister van landbouw heeft het Produktschap voor Zuivel doen mededelen, dat hij zich kan verenigen met de voor het melkprijsjaar april 1965 - april 1966 voor het Produktschap geadviseerde inleveringsprijzen, die zullen bedragen voor eerste kwaliteit boter. Incl. verpakking, *f* 4,72 per kg, voor tweewekse goudse fabriekskaas *f* 2.55 per kg en voor mager verstuivingsmelkpoeder *f* 1.08 per kg. De prijzen zijn iets verhoogd.

Ter uitvoering van het EEG-heffingen- en restitutiebeleid voor de zuivelprodukten zijn voorts in de raad van EEG-landbouwministers van 17 maart de voor het nieuwe melkprijsjaar geldende Nederlandse drempelprijzen vastgesteld. De drempelprijzen vormen het sluitstuk op de reeds eerder vastgestelde nationale richtprijsverhoging en verlaging van de melkprijstoeslag.

Deze drempelprijzen zullen bedragen (in guldens per 100 kg - die van het afgelopen jaar tussen haakjes): weipoeder 58.72 (58.72), vol melkpoeder 245.24 (221.24), mager melkpoeder 122.53 (119.53), gekondenseerde melkpoeder zonder suiker 165.21 (161.43), gesuikerde gec. melk 197.53 (193.24). blauw groen gaderde kaas 437.30 (439.05) Permezaanse kaas 533.77 (534.05), Emmenthaler kaas 398.20 (368.05). Goudse kaas 287.66 (273.05). St. Paulin kaas 342.72 (327.05), melksuiker 121.53 (121.53), boter 515.39 (474.20), Cheddar kaas 276.06 (245.05), Tilsiter kaas 290.24 (273.05) en Camembert kaas 413.79 (411.05).

De drempelprijs 1965/'66 voor mager melkpoeder voor veevoeder, die thans *f* 113.16 per 100 kg bedraagt, zal op een nader tijdstip worden vastgesteld. In de raadszitting is besloten, geen

drempelprijs meer vast te stellen voor het produkt verse kaas, waaronder te verstaan wrongel of kwark - voor nov. 1964 - april '65 geldt voor dit produkt een drempelprijs van f 513.05 per 100 kg.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1965-04-02

Advies PZ.: Voorschotuitkering aan de melkveehouders

DEN HAAG, 1-4. Het bestuur van het *Produktschap voor Zuivel* heeft besloten de melkveehouders met ingang van 4 april 1965 een voorschotuitkering uit het *zuivelfonds* te verlenen ten bedrage van f 1,60 per 100 kg, melk plus f 0,42 per procent vet per 100 k.g. melk.

Voorts zal de minister van landbouw en visserij worden geadviseerd de veehouders met ingang van dezelfde datum een voorschot op de melkprijstoeslag te verlenen ten bedrage van f 1,05 per 100 kg. melk plus f 0,28 per procent vet per 100 kg. melk.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1965-05-17

Totale hoeveelheid melk sterk gestegen

Binnenlandse afzet consumptiemelk gedaald met 2 %

DEN HAAG, 15-5. De totale hoeveelheid der veehouders aan Nederlandse fabrieken afgeleverde melk is in het eerste kwartaal van dit jaar 8 procent of 92.000 ton hoger geweest dan in de overeenkomstige periode van 1964, hoofdzakelijk als gevolg van de sterk gestegen melkgift per koe. Het produktschap voor zuivel deelt dit mee.

De meer aangevoerde melk werd voor het grootste deel verwerkt tot boter en mager melkpoeder. Hierdoor steeg de boterproduktie met 23 procent tot 14.500 ton en de produktie van mager melkpoeder met ca. 40 procent tot 4.600 ton. Ook de produktie van kaas en gecondenseerde melk is omhoog gegaan en wel met 8 à 9 procent. Ten aanzien van de gecondenseerde melk werd dan ook een nieuw record bereikt, namelijk een kwartaalproduktie van 106.000 ton.

Binnenlandse afzet gedaald.

De binnenlandse afzet van consumptiemelk daalde met 6.000 ton (bijna 2 procent), welke teruggang mede voor rekening komt van de mindere afzet van karnemelk (ongunstige weersomstandigheden voor de tijd van het jaar).

Ook de boterafzet gaf een daling, te zien, namelijk tot 12.700 ton, of 85 procent van de afzet in het eerste kwartaal van 1964. De afzet van kaas daarentegen gaf voor het eerst sinds 1963 weer een stijging te zien n.l. met 5 procent.

Export.

Met betrekking tot de export zijn alleen gegevens beschikbaar over de eerste twee maanden. De uitvoer van kaas en volle gecondenseerde melk daalde ten opzichte van de overeenkomstige

ge periode van 1964 met resp. 2 procent en 9 procent, zij het dat de waarde van de kaasuitvoer met 10 procent steeg. De export van melkpoeder steeg van. 10.000 tot, bijna 16.000 ton; de uitvoer van boter liep met 600 ton op.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1965-06-24

Nabetaling op de melk melkprijsjaar april 1964 - april 1965

Over het melkprijsjaar april 1964 - april 1965 zullen de melkveehouders nog 31 cent per honderd kg melk plus 11 cent per procent vet per honderd kg melk ontvangen aan nabetalingsen. Omdat het gemiddelde vetgehalte van de melk 3,826 procent was zal de nabetaling op het vet gemiddeld ongeveer 42 cent per honderd kg melk komen.

Van de 31 cent op de melk komt 20 cent uit het *landbouwegalisatiefonds* en 11 cent uit het *zuivelfonds*; van de 11 cent per procent vet komt 8 cent uit het *L.E.F.* en 3 cent uit het *zuivelfonds*. Zoals gebruikelijk hebben de veehouders het grootste deel van de uitkeringen, die hun uit beide fondsen toekomen, in de loop van het melkprijsjaar al bij wijze van voorschot ontvangen.

De nabetalingsen dienen om het bedrag vol te maken. Van de totale uitkering uit het *L.E.F.*, groot *f* 2.70 per honderd kg melk plus 70 cent per procent vet per honderd kg melk, is resp. *f* 2,50 plus 62 cent per procent vet al als voorschot uitbetaald, zodat nog een na-uitkering van 20 cent plus 8 cent per procent vet overblijft.

Van de totale uitkering uit het *zuivelfonds*, groot *f* 1,61 per honderd kg melk plus 42 cent per procent vet per honderd kg melk, is resp. *f* 1,50 plus 39 cent per procent vet als voorschot uitbetaald, zodat nog een na-uitkering van 11 cent plus 3 cent per procent vet overblijft.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1965-09-15

Koelhuisboter goedkoper?

(Van onze Haagse redactie)

Boter wordt de komende maanden vermoedelijk enkele dubbeltjes per pakje goedkoper. In de koelhuizen ligt ongeveer 33.000 ton, dat is ruwweg 130 miljoen pakjes, boter opgeslagen. Om die voorraad kwijt te raken, zal de boterprijs, die nu ongeveer *f* 1,30 per pakje van 250 gram is, aanzienlijk omlaag moeten. Het *Produktschap voor Zuivel* zal zich vandaag in een besloten vergadering beraden over de afzet van de koelhuisboter.

Het natte weer van de afgelopen maanden heeft sappige weiden opgeleverd waar de koeien zich aan veel gras te goed hebben gedaan Hierdoor is de melkopbrengst groot geweest waardoor veel boter is geproduceerd

Het Produktschap wil voorkomen dat op 1 april 1966, als het nieuwe boterseizoen begint, nog een grote voorraad in de koelhuizen ligt. Daarom wordt overwogen, de binnenlandse vraag te vergroten door de boter goedkoper te maken, de uitvoer te bevorderen door extra export-subsidies, en meer vette melkpoeder te maken die in het buitenland kan worden verkocht.

Produktschap voor goedkope koelhuisboter

Als de **Europese commissie in Brussel** het goed vindt,⁴ zal in de komende maanden in ons land weer koelhuisboter tegen verminderde prijs worden verkocht. Het bestuur van het produktschap voor zuivel besloot gistermorgen de procedure in te leiden die, naar men hoopt, via een verzoek van de Nederlandse regering tot het fiat van Brussel zal leiden.

Als het produktschap zijn zin krijgt zal het voedselvoorzienings- en verkoopbureau 9000 ton boter aan de handel verkopen tegen een prijs, die 15 cent beneden de inleveringsprijs ligt. De inleveringsprijs is f 4,70 per kilogram. De goedkope boter zou van 1 november af gedurende drie maanden beschikbaar gesteld moeten worden. De reductie op de binnenlandse markt van 15 pct van de interventieprijs is het maximum waartoe men volgens de E.E.G.-regelingen zou mogen gaan. Duitsland is in een binnenlandse afzetbevordering van deze aard al voorgegaan.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1965-10-14

Landbouw en veeteelt

De opbrengst van de melk 1964 / 1965

DEN HAAG, 13-20. In het melkprijsjaar april 1964-april 1965 heeft de melk de Nederlandse melkveehouders gemiddeld f 32,72 per 100 kg. met. 3,7 procent vet opgebracht. Dat is f 1,72 meer dan de voor dat jaar geldende richtprijs. In deze totale opbrengst zijn de uitkering uit het door het bedrijfsleven zelf gevoede *Zuivelfonds* en de door de regering gegeven toeslag op industrieel verwerkte melk inbegrepen. Over alle melk omgeslagen bedroeg de *industriemelk toeslag* f 5.63 per 100 kg., waarvan echter een kwartje ingehouden werd voor de runderziektenbestrijding. Trekt men dat kwartje af, dan komt de totale opbrengst op f 32,47. *Het Produktschap voor Zuivel* heeft dit alles uitgerekend.

De Nederlandse zelfstandige melkhandelaar verkoopt per klant per week gemiddeld 9,4 liter consumptiemelk en consumptiemelkprodukten.

de Vrije Zeeuw, 1965-10-21

Op 1 november goedkope koelhuisboter

De **Europese commissie** heeft haar goedkeuring nog niet gegeven aan de verkoop van negenduizend ton koelhuisboter met een prijsreductie van vijftien procent, waarmee het *produktschap voor zuivel* in Nederland zou willen beginnen op 1 november a.s. of, als sommige bestuursleden van het schap hun zin zouden krijgen, zelfs eerder. De voorzitter van het produktschap, ir. B. van Dam, deelde dit mee aan het bestuurslid de heer S. van der Ploeg, die er in de rondvraag naar informeerde.

4 De eerste keer dat ik tegen kom dat 'Brussel' toestemming moet verlenen! (ZHN.)

Volgens een publicatie is van Belgische kant voorgesteld, de beslissing over het goedkoop verkopen van koelhuisboter aan de E.E.G.-ministerraad over te laten. De Belgen zouden willen bevorderen dat de boteroverschotten worden uitgesmolten of in de voedingsindustrie worden verwerkt. De Nederlandse en Duitse leden van het beheercomité - waarin de regeringen der lidstaten zijn vertegenwoordigd - waren daar echter fel tegen gekant.

In Duitsland is reeds goedkope boter verkocht. De Franse vertegenwoordiger zou - nog altijd volgens „Agrar-Europe” - eveneens de beslissing aan de E. E.G.-ministerraad willen overlaten. Het Franse ministerie van landbouw zou een regeling willen waarbij ook niet alleen ingeleverde, maar ook door particulieren opgeslagen boter tegen verminderde prijzen kan worden afgezet.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1965-10-21

Zuivelcompensatie voor niet kaasproductie

Producenten van andere zuivelprodukten dan kaas zullen een compensatie krijgen voor nadelige gevolgen, die zij kunnen hebben ondervonden van het op 1 september jl. door het *produkschap voor zuivel* genomen besluit, de produktieheffing op kaas met terugwerkende kracht tot 4 april jl. te doen vervallen.

Over de periode van 4 april tot 18 september zullen de fabrieken voor melk, die ze tot iets anders dan kaas; consumptiemelk of consumptiemelkprodukten hebben verwerkt, uit het *zuivelfonds* een uitkering van 40 cent per honderd kg ontvangen. Deze compensatie betekent voor het door het bedrijfsleven gevoede *zuivelfonds* een uitgave van ruim tien miljoen gulden.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1965-10-29

Binnenkort komt koelhuisboter beschikbaar – II

Naar het ministerie van landbouw en visserij meedeelt, zal met ingang van de tweede, week van november koelhuisboter bij de detaillisten verkrijgbaar worden gesteld. De Europese commissie heeft het Nederlandse verzoek ingewilligd negenduizend ton koelhuisboter met een prijsreductie van vijftien procent voor de Nederlandse consument beschikbaar te mogen stellen.

Het *produkschap voor zuivel* had onlangs minister Biesheuvel gevraagd, daartoe stappen in Brussel te doen ondernemen. De prijsreductie van zeventig cent per kilogram wordt verleend op een bedrag van f 4,72 per kilogram, zijnde de prijs, waartegen de boter is ingeleverd. Het verkrijgen van toestemming voor uitslag uit de koelhuizen van deze boter met prijsreductie was noodzakelijk in gevolge een bepaling in de EEG-zuivelverordening.

Vanaf gisteren wordt de boter bij het voedselvoorzienings- en verkoopbureau (VIB) aan de handel beschikbaar gesteld. Met het ontdooien, het overpakken van de koelhuisboter in kleinverpakking en het distribueren over de kleinhandel is ongeveer tien dagen gemoeid. De huidige regeringsvoorraad boter, die nu met negenduizend ton zal worden verminderd, bedraagt thans ruim 25.000 ton,

De consumentenprijs van een pakje koelhuisboter zal als gevolg van de toegekende prijsreductie ongeveer twintig cent per pakje lager liggen dan de prijs van de verse boter.